

Maria
Lindberg

INSÄNT

Insändarredaktionen, tel: 0650-355 11, e-post: insant@ht.se • Läs mer på webben! På www.ht.se hittar du fler insändare och kommentarer.

Tjernoby – en pågående katastrof

I dag, 26 april, är det 22 år sedan Tjernobyolyckan. Varje dag sedan förra årets Tjernobyldag har sex frivillighetsorganisationer delat på arbetet att demonstrera framför Världshälsoorganisationen WHO, Genève, för att uppmärksamma att viktiga fakta förtigs. Anledningen är att det sedan 1959 finns ett avtal mellan WHO och Internationella atomenergiorganet IAEA att det är IAEA som har talesrätten när det gäller strålningsfrågor.

Båda är FN-organ men eftersom IAEA har som uppgift att främja den fredliga användningen av kärnkraft redovisas endast 56 döda och 4 000 sköldkörtelcancerfall efter Tjernobykatastrofen.

Som jämförelse hävdar Nikolai Omelyanets, chef för Ukrainas nationella kommission för radioaktivt skydd, att "åtminstone 500 000 personer, kanske mer, redan har dött av de två miljoner människor som officiellt var klassade som offer för Tjernobykatastrofen. Enbart bland uppröjningsarbetarna finns konstaterat 34 449 dödsfall fram till mars 2006".

Han säger vidare att barnadödligheten har ökat med 20–30 procent på grund av den ständiga radioaktiva exponeringen.

All denna information har ignorerats av IAEA och WHO.

Evgenia Stepanova vid Ukrainas statliga vetenskapliga center för strålningsmedicin säger från sitt håll: "Vi är överhopade av sköldkörtelcancer, leukemi, och genetiska mutationer som inte är registrerade hos WHO. Skador som praktiskt taget var okända sjukdomar för 20 år sedan".

De sex frivillighetsorganisationernas syfte är att återupprätta WHO:s rättigheter att självständigt yttra sig och agera i samtliga typer av hälsofrågor.

Få tänker på att Tjernoby även i dag skulle vara ett hot. Men den provisoriska sarkofagen av stålflak och betongelement hotar att störta samman och kan förorsaka en ny katastrof.

Efter mångåriga diskussioner och förhandlingar utsågs i september 2007 den franska koncernen Novarka att bygga ett nytt skydd utanpå det gamla. Det blir en bågfor-

mad stålbyggnad som sektionsvis skjuts på plats. Byggnaden blir 257 lång och 150 meter bred. Till ytan som fem fotbollsplaner. Höjden på denna "arena" blir 105 meter. Byggkontraktet är på 505 miljoner dollar.

Samtidigt utsågs den amerikanska koncernen Holtec att bygga ett lager för kärnbränslet för 200 miljoner dollar. Största finansierarna är EU och USA. Byggtiden är planerad till fem år. Vi får verkligen hoppas att sarkofagen håller ihop till dess.

Klart är i vart fall att vi fortfarande 22 år efter olyckan måste skjuta till över 4 000 miljoner kronor för att städa upp efter detta misstag. Och att det är samhället, inte kärnkraftsindustrin, som står för pengarna.

Risken är tyvärr stor att det hinner bli fler liknande katastrofer innan kärnkraften är avvecklad. Ren slump att det inte blev en härdsmälta, sa ju före detta konstruktionschefen Lars-Olov Höglund om incidenten i Forsmark juli 2006.

GÖTE BOHMAN
Miljöpartiet de gröna
i Hudiksvall